

Wie: Brigit Kistemaker en Otto Dethmers

Zijn: Teamleider Dagbehandeling en oncologieverpleegkundige

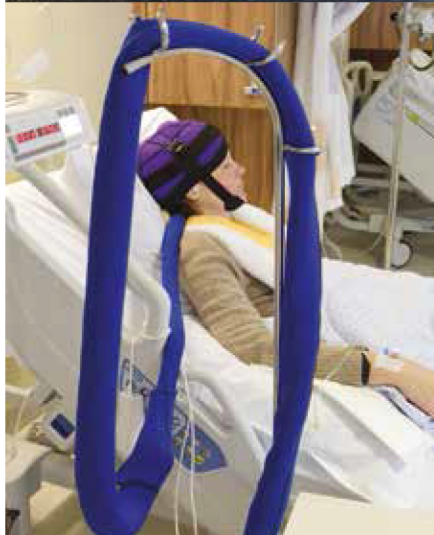
Hun nieuws: Hoofdhuidkoeling (HHK) is nu beschikbaar voor alle patiënten die daar behoefte aan hebben.

‘Behoud van haar vergroot de kwaliteit van leven’

Kaal worden door chemotherapie. Het is een grote angst van veel patiënten. Omdat ze het niet mooi vinden, en een pruik, hoofddoek of haarstukje niet altijd comfortabel zit, maar ook omdat een kaal hoofd de buitenwereld meteen duidelijk maakt dat je kanker hebt. ‘Ga er maar aanstaan’, zegt oncologieverpleegkundige Otto Dethmers. ‘Mensen hebben echt last van dat stigma. Het is bijvoorbeeld lastig om je werk te doen, als overduidelijk is dat je in een ziekteproces zit. Behoud van haar tijdens chemotherapie geeft mensen de kans om hun leven zoveel mogelijk te blijven leiden zoals voorheen. Het vergroot de kwaliteit van leven tijdens de ziekte.’

HAAR BREEKT AF

Bij chemotherapie wordt de chemische stof die de groei van kankercellen moet tegengaan door het hele lichaam verspreid. Ook in de hoofdhuid en de haarwortel. Hoofdhuidkoeling (HHK)

kan ervoor zorgen dat het haar behouden blijft. Otto: ‘Mensen denken vaak dat bij chemo het haar uitvalt, maar in feite breekt het af. Door het koelen van de hoofdhuid trekken de haarvaatjes in het hoofd samen, waardoor ze minder chemo doorlaten, met als gevolg minder schade aan de haarwortel en het haar.’

Overigens treedt bij lang niet alle soorten van chemotherapie haaruitval op. En waar wel sprake is van haaruitval verschillen de resultaten van de HHK per middel en per dosering. Of haaruitval zal optreden kunnen de arts of verpleegkundigen vaak redelijk nauwkeurig voorspellen.

HHK bestaat al langer en werd ook al aangeboden in het Antoni van Leeuwenhoek. Teamleider Brigit Kistemaker: ‘Er was echter maar een beperkt aantal plaatsen beschikbaar voor hoofdhuidkoeling. Patiënten moeten bij hoofdhuidkoeling een half uur vóór en anderhalf uur na hun chemotherapie plaatsnemen in een bed. Dus moeten er naast de koelmachines ook bedden en personeel beschikbaar zijn. Die capaciteit hadden we onvoldoende.’

ONTWIKKELINGEN

Verschillende ontwikkelingen maken het nu mogelijk om alle patiënten bij wie HHK zinvol is deze behandeling aan te bieden. Zo wordt er vaker immunotherapie aangeboden, waardoor het aantal patiënten dat chemotherapie krijgt wat is afgenomen. Ook is het aantal borstkankerpatiënten dat chemo ondergaat afgenomen, nadat vorig jaar de resultaten van de Mindact Studie werden gepresenteerd. Deze studie toonde aan dat een deel van de vrouwen met hormoongevoelige borstkanker de zware aanvullende chemotherapie na hun operatie niet nodig heeft. Brigit: ‘Nu onderzoeken we of patiënten de nakoeltijd van anderhalf uur in een speciale ruimte op een stoel kunnen ondergaan. Dat scheelt in de bezetting van de bedden. Met het huidige aantal hoofdhuidkoelingsmachines en openingstijden tot acht uur ’s avonds kunnen we nu meer patiënten helpen.’